

„Przystanek Historia”

Warszawa, rok szkolny 2023/2024- 2.10.2024 r.

Spis treści

HYMN	3
SZTANDAR	4
CAŁOROCZNY PROJEKT EDUKACYJNY	5

HYMN SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 IM. DZIECI POWSTANIA WARSZAWSKIEGO

Słowa i muzyka - M.Szreder

Drodzy koledzy, Dzieci Powstania,
Dziś ślemy do Was podziękowania.
Bo Wy poszliście ginąć w tej wojnie,
Byśmy my teraz żyli spokojnie.

Ref.

Nie zaginie o Was wieść,
Sztandar Wasz będziemy nieść,
oddajemy dziś Wam cześć,
hołdy szczere,
i na pewno każdy z nas,
gdy trudniejszy przyjdzie czas,
będzie chciał być chociaż raz bohaterem.

Nam tu na Ziemi czas szybko leci,
A co tam u Was Warszawskie Dzieci?
Może piszecie gwiazdne klasówki,
W niebiańskiej lidze strzelacie główki?

Ref.

Nie zaginie o Was wieść,
Sztandar Wasz będziemy nieść,
oddajemy dziś Wam cześć,
hołdy szczere,
i na pewno każdy z nas ,
gdy trudniejszy przyjdzie czas,
będzie chciał być chociaż raz bohaterem.

SZTANDAR SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 IM. DZIECI POWSTANIA WARSZAWSKIEGO

MATKA CHRZESTNA SZTANDARU NASZEJ SZKOŁY

"Nie po to się żyje, by walczyć, lecz walczy się po to by żyć"

JADWIGA WANDA PODRYGAŁŁO pseud. "Isia",- "Szczeniak" (ur. 20 września 1919 w Warszawie) – żołnierz Oddziału Dysk Armii Krajowej, porucznik. Uczestnik Powstania Warszawskiego. Za pomoc dzieciom i propagowanie wśród młodzieży wiedzy o okresie okupacji i powstaniu warszawskim odznaczona Orderem Uśmiechu. Za kultywowanie pamięci o Słowakach walczących w Powstaniu Warszawskim została odznaczona najwyższym słowackim odznaczeniem Orderem Podwójnego Białego Krzyża.

Jadwiga Podrygałło do śmierci przechowywała kulę, która mogła ją zabić. „W połowie sierpnia obserwowałam obszar hotelu sejmowego, gdzie Niemcy chowali broń. Robiłam szkice" - opowiada. 25-letniej wówczas Jadwidze polecono zanieść meldunek. Na posterunku zastąpiła ją koleżanka. "Kiedy wróciłam, było już po pogrzebie. Snajper postrzelił ją w gardło" - wspomina. Powstańcy, którzy znosili ciało poległej dziewczyny, znaleźli kulę. Pani Jadwiga całe Powstanie nosiła ją przyczepioną do zegarka. Zmarła 2 maja 2015 roku.

**CAŁOROCZNY PROJEKT EDUKACYJNY
ZESPOŁU SZKOLNO-PRZEDSZKOLNEGO NR 1
W HOŁDZIE BOHATEROM POWSTANIA WARSZAWSKIEGO
W 80. ROCZNICĘ WYBUCHU POWSTANIA WARSZAWSKIEGO**

Wstęp

Wychowanie do szacunku i umiłowania własnej ojczyzny jest jednym z ważnych zadań współczesnej szkoły. Kształtowanie postaw patriotycznych służy identyfikacji narodowej, kulturowej, przygotowuje do życia w społeczeństwie, umacnia więzi z krajem, jego historią i dniem dzisiejszym. Edukując i wychowując młode pokolenie nie możemy pozwolić na to, by wartości za które oddawali życie nasi przodkowie odeszły w niepamięć.

Logo projektu przedstawia hełm Małego Powstańca, który jest symbolem Dzieci Powstania Warszawskiego- naszego patrona SP3.

„*Przystanek Historia*” to projekt wpisujący się doskonale w tradycję i historię Szkoły Podstawowej nr 3 im. Dzieci Powstania Warszawskiego w Warszawie, gdyż kultywuje pamięć o najmłodszych bohaterach tego wydarzenia i oddaje im należną pamięć i hołd. Wszystkie działania wynikające z jego założeń, będą zachęcały wychowanków do aktywnego pogłębiania wiedzy na temat Powstania oraz śledzenia wydarzeń związanych z historią i życiem uczestników Powstania Warszawskiego.

Aktywny udział w projekcie, umożliwi uczniom rozwijanie ich zainteresowań historią.

Projekt został opracowany w oparciu o treści zawarte w Programie Wychowawczo Profilaktycznym Szkoły oraz założenia Roczno Planu Pracy Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 1 i podstawy programowej wychowania przedszkolnego i szkolnego.

Cele projektu:

- rozwijanie wiedzy historycznej dotyczącej Powstania Warszawskiego;
- przygotowanie do uczczenia 80. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego;
- budowanie tożsamości narodowej uczniów, rozbudzanie uczuć patriotycznych;
- ukazanie wpływu wojny na losy powstańców, cywilów i dzieci;
- poznanie życiorysów Powstańców, - zapoznanie uczniów z materiałami źródłowymi (filmy, zdjęcia, ilustracje, teksty źródłowe);
- uświadomienie młodzieży konieczności kształtowania świadomości narodowej i postaw patriotycznych;
- uświadomienie konieczności dbania o pokój na świecie;
- poznanie lektur obowiązkowych o tematyce Powstania Warszawskiego: „Ziela na kraterze” Wańkowicza, twórczości K. K. Baczyńskiego, - poznanie lektur uzupełniających: „Pamiętnika z powstania warszawskiego” M. Białoszewskiego, twórczości Anny Świrszczyńskiej; „Asiunia” Joanny Papuzińskiej, „Ale historia... ta potworna wojna” Grażyna Bąkiewicz, „Mój Tato szczęściarz” Joanna Papuzińska, Maciej Szymanowicz. „Czy wojna jest dla dziewczyn?” Paweł Beręsewicz, Olga Reszelska;
- rozwijanie kompetencji kluczowych;
- rozpowszechnianie wiedzy na temat sylwetek Żołnierzy Wyklętych np. „Inka”, Witold Pilecki, „Łupaszka”.

Odbiorcy:

Projekt skierowany jest do całej społeczności Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 w Warszawie. Konkurs dzielnicowy skierowany jest do wszystkich uczniów mokotowskich szkół podstawowych.

Metody pracy :

- zastosowania TIK;
- zastosowania metody projektu;
- pracy na lekcji z tekstem źródłowym;
- przeprowadzenia lekcji wychowawczych i lekcji historii z filmem, tekstami źródłowymi, materiałami edukacyjnymi;
- konkursy, quizy, wernisaże;
- wycieczki, wyjścia w miejsca pamięci o Powstaniu Warszawskim;
- współpraca z instytucjami takimi jak: IPN, Przystanek Historia - Centrum Edukacyjne

im. Janusza Kurtyki, Muzeum Powstania Warszawskiego, Dom Powstańca.

Treści omawiane w ramach projektu:

- Przebieg Powstania Warszawskiego;
- Codziennosc w czasie Powstania;
- Symbole Polski Walczacej;
- Trzy Warszawy – ulice, schrony i podziemie;
- Cywile podczas Powstania Warszawskiego;
- Młodociani żołnierze Powstania Warszawskiego;
- Dzieci w czasie powstania - Harcerska Poczta Polowa;
- Krzysztof Kamil Baczyński – poeta walczacej stolicy (wiersze wybrane/lekcje języka polskiego), Anna Świrszczyńska – poezja wojenna, Życie i śmierć Krystyny Wańkowiczówny („Ziele na kraterze” M. Wańkowicza), Emocje rodzica po stracie dziecka (list do Krysi z „Ziele na kraterze” M. Wańkowicza);
- „Asiunia” - historia małej Asi, która przeżyła II Wojnę Światową;
- „Mój Tato szczęściarz” Joanna Papuzińska, Maciej Szymanowicz. Historia Taty Asiuni;
- „Czy wojna jest dla dziewczyn?” Paweł Beręsewicz, Olga Reszelska. Historia małej Elki, którą pewnego dnia zaskoczyła wojna i bardzo posuła jej dzieciństwo;
- „Ale historia... ta potworna wojna” - bogato ilustrowana seria książek z humorem przekazująca fakty historyczne i ciekawostki;
- Dlaczego powinniśmy pamiętać o Powstańcach?;
- 1 marca Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych;
- Co to jest Muzeum Powstania Warszawskiego? W jakim celu powstało?;
- Jak nie dopuścić do kolejnej wojny? Co jest w życiu ważne?

Zaplanowane działania w ramach projektu:

Odwiedzanie miejsc pamięci i kultywowanie wiedzy o Powstaniu Warszawskim:

- **Kopiec Powstania Warszawskiego**- oddanie hołdu Bohaterom Powstania, zapalenie znicza pamięci, minuta ciszy, uczczenie 2 października zakończenie PW;
- Kultywowanie pamięci o bohaterach Powstania Warszawskiego podczas wyjść pod **Kamień Pamięci poświęcony poległym i pomordowanym podczas II Wojny Światowej mieszkańcom Siekierok i Augustówki** oraz nad **Obelisk upamiętniający desant kampanii 2 pułku piechoty WP przeprowadzony 19 września 1944r.** Oddanie hołdu, kultywowanie

pamięci o poległych;

- **Pomnik Małego Powstańca** – pomnik znajdujący się przy ulicy Podwale u zbiegu z ulicą Wąski Dunaj, przy zewnętrznym murze obronnym Starego Miasta w Warszawie. Upamiętnia najmłodszych uczestników Powstania Warszawskiego. Oddanie hołdu i kultywowanie pamięci o najmłodszych bohaterach powstańczego zrywu;
- **Reduta Bank Polski** - Podczas okupacji niemieckiej w latach 1939-44 budynek był siedzibą Banku Emisyjnego; tu też miała miejsce słynna akcja ekspropriacyjna 100 mln złotych na rzecz Armii Krajowej. W trakcie walk Powstania Warszawskiego w sierpniu 1944 budynek, który był powstańczym bastionem, został zbombardowany. Stąd też miało miejsce jedyne udane przebicie się do Śródmieścia z upadającej Starówki przez żołnierzy zgrupowania Radosława. Wycieczka, spacer śladami Powstania Warszawskiego. Oddanie hołdu Bohaterom;
- **Pomnik Powstania Warszawskiego** – pomnik ku czci bohaterów powstania warszawskiego zlokalizowany na wschodniej stronie placu Krasińskich w Warszawie. Wycieczka, spacer śladami Powstania Warszawskiego, oddanie hołdu bohaterom powstania.

Wycieczki we współpracy z IPN Przystanek Historia - Centrum Edukacyjne im.

Janusza Kurtyki

- **„Co by było, gdyby zwierzęta mówiły? Niedźwiedź Wojtek (klasa I), Kasztanka (klasa II), Baśka Murmańska (klasa III)”** - cykl warsztatów edukacyjnych dla dzieci, które przybliżają dzieciom wydarzenia z historii Polski – z perspektywy słynnych zwierząt;
- **„A więc wojna”** - Zajęcia poświęcone tematyce II wojny światowej, warsztaty i wykład dla klasy IV;
- **„Szlakiem powstańczej Warszawy”** – spacer edukacyjny w ramach współpracy z IPN w trakcie którego uczestnicy poznają miejsca związane z największym zrywem w historii stolicy. Miejsca, które były świadkami powstańczych zwycięstw, klęsk, radości i łez. Na trasie: pozostałe w murach ślady walk, lokalizacje barykad i wojskowych kuchni, wejścia do kanałów oraz miejsce najsłynniejszego powstańczego ślubu. (klasa V);
- **„Kobiety w Powstaniu Warszawskim”** – Historia kobiet powstańczych Spoglądających na nas ze zdjęć, przewijających się w powstańczych piosenkach i powracających nieustannie we wspomnieniach i relacjach. Bez tych tysięcy kobiet, które czynnie przyłączyły się do sierpniowego zrywu, nie można nawet wyobrazić sobie Powstania Warszawskiego. Warsztaty o bohaterkach Powstania Warszawskiego, przybliżenie sylwetek poszczególnych z nich, oddanie hołdu kobietom walczącym w powstańczym zrywie (klasa VIII);

- „**Symbole narodowe**” wycieczka klasy I;
- „**Powstanie Warszawskie**” klasa VIII;
- „**Danuta Siedzikówna "Inka"** klasa VII Uczestnicy poznają życie „Inki” oraz jej rodziny;
- „**Szare Szeregi**” klasa VI. Organizacja harcerzy przyjmuje kryptonim „Szare Szeregi”, wykonywała akcje dywersyjno-sabotażowe. Odbijały więźniów, przeprowadzały zamachy na wysokich rangą funkcjonariuszy SS i policji.

Planowany termin realizacji: cały rok szkolny 2023/2024

- **Spektakl „Historia Misia Wojtka”** – spektakl opracowany przez Centrum Edukacyjne im. Janusza Kurtyki przybliży dzieciom w wieku przedszkolnym oraz klasom I- IV losy niedźwiedzia Wojtka – żołnierza 2 Korpusu Polskiego dowodzonego przez gen. Władysława Andersa. Historię można opowiedzieć na wiele sposobów, także poprzez sztukę i poprzez teatr. Spektakl o niedźwiedziu i poprzez niedźwiedzia Wojtka opowiadająca o odysejach wolności, o szlakach nadziei, o wolności, którą nieśli Polacy Europie w czasie II wojny światowej;
- **Prapremiera Spektaklu „Historia Wiktorii i Franka”**, który opowiada o początkach Solidarności i ostatniej dekadzie PRL. Przedstawienie jest interaktywne i dostosowane do młodego odbiorcy (podobnie jak „Historia Misia Wojtka”).- zaproszenie od Instytutu Pamięci Narodowej – Przystanek Historia IPN;
- **Lekcja edukacyjna dla klas IV – VIII w Domu Powstańców Warszawskich**, spotkanie z Bohaterami Postania, rozmowa, żywe lekcje historii bezpośrednio z przekazów jej naocznych świadków;

Lekcja edukacyjna/ warsztaty w „Muzeum Powstania Warszawskiego” połączona ze zwiedzaniem muzeum

Tematyka spotkania:

- „*Dzieci Walczącej Stolicy*” tematyka związana z losem dzieci w trakcie okupacji i podczas Powstania Warszawskiego. Rozmowy o trudnej sytuacji rówieśników z 1944 roku, warunkach ich życia. Poruszenie tematów jak utrata dzieciństwa i zmiana ról, uświadomienie sobie zadań jakie stawiała przed dziećmi okupacja i Powstanie Warszawskie. Omówienie tematu służby w Poczcie Polowej, gaszenia pożarów oraz służby łącznościowej. Rozmowa o tym, dlaczego najmłodsze dzieci były szczególnie chronione w czasie walk;
- „*Harcerska Poczta Polowa*” - Szare Szeregi i ich najmłodsi członkowie – Zawiszacy.. Tematyka tajnego harcerstwa i jak ono funkcjonowało w czasie okupacji. Omówienie działalności Harcerskiej Poczty Polowej w okresie Powstania Warszawskiego,

a w szczególności zasady jej funkcjonowania oraz reguły powstańczej korespondencji;

- „*Konspiracja, Mały Sabotaż*” – przedstawienie uczniom najważniejszych faktów dotyczących okresu okupacji i różnorodnych sposobów walki Polaków z wrogiem./omówienie czym było i jak funkcjonowało Polskie Państwo Podziemne, kim byli konspiratorzy – jakie zadania wykonywali, jak radzili sobie z niebezpieczeństwem i jak ukrywali swoją pracę, utrwalenie zasad i metod konspiracji m.in. poprzez naukę tajnego szyfru;
- „*Powstanie Warszawskie – bój o niepodległą Polskę*”. Uświadomienie okoliczności wybuchu II wojny światowej oraz omówienie czym było Polskie Państwo Podziemne i jak wyglądały działania Rządu Polskiego na Uchodźstwie. Przebieg, zakończenie i skutki Powstania Warszawskiego –podsumowanie zdobytej wiedzy;
- „*Asiunia*” historia Joanny Papuzińskiej;
- **Cykliczne (raz na kwartał/ / półrocz) lekcje wychowawcze lub/oraz lekcje historii o tematyce Powstania Warszawskiego** wykraczające poza podstawę programową. Cele: Kształtowanie postawy patriotycznej, rozbudzanie zainteresowań historią powstańczą i kultywowanie pamięci o jej bohaterach, pogłębienie wiedzy uczniów na temat powstania. Realizacja we współpracy z nauczycielem historii oraz wychowawcami klas.;
- **Dzielnicowy konkurs plastyczny, wernisaż prac plastycznych „Dzieci Powstania Warszawskiego”;**
- Inne działania edukacyjno – wychowawcze mające na celu rozwijanie wiedzy historycznej dotyczącej Powstania Warszawskiego, budowanie tożsamości narodowej uczniów, rozbudzanie uczuć patriotycznych.